

Sayı: 23966
Tarih: 24.02.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'nci, İçtüzüğü'nün 96'nci ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Kuzey Anadolu Fay Hattı, Doğu Anadolu Hattı ve Batı Anadolu fay hattı olmak 3 büyük diri fay hattı bulunan Türkiye'de depremler için gerekli önlemler alınmamakta, imar planları afet riskine göre hazırlanmamaktadır. 6 Şubat 2023 günü Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki iki büyük deprem ve artçıları; Gaziantep, Urfa, Diyarbakır, Adana, Adıyaman, Osmaniye, Hatay, Kilis, Kahramanmaraş ve Malatya illerinde çok sayıda can kaybına ve büyük bir yıkıma neden olmuştur. On binlerce kişi hayatını kaybetmiş, yüz binlerce kişi yaralanmıştır. Depremden 13,5 milyonu aşkın kişi etkilemiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, 15 Şubat 2023 tarihinde, Kahramanmaraş, Gaziantep, Hatay ve Adıyaman illerinin yeniden inşası için deprem bölgelerinde alan tespit çalışmalarını yaptıklarını, 10 ilde inşaat sürecini başlattıklarını, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) eliyle Mart ayı başında ilk inşaatlara başlanacağını, ilk etapta 30 bin konutu projelendirdiklerini, 1 yıl içerisinde konutların tesliminin yapılacağını bildirmiştir. TMMOB'ye bağlı Odalar, 20 Şubat 2023 tarihinde "Deprem Bölgelerinde Her Türlü Müdahale Bilimi, Tekniği Ve Meslek İlkelerini Gözeterek Yapılmalıdır" başlıklı ortak bir basın açıklaması yapmışlardır. Basın açıklamasında; 1 yıl içerisinde teslim edilecek konutların yapılacağı alanların tarım ve mera arazileri açısından durumu, meteorolojik olaylara karşı duyarlılığı-kırılganlığı, zemini, kentle olan ilişkisinin nasıl kurulacağı gibi en temel gerekliliklerin yerine getirilip getirilmediğinin kamuoyuyla paylaşılmadığına dikkat çekilmiştir.

Depremin etkilediği 10 ilde, 2018'de çıkarılan imar affı kapsamında verilen yapı kayıt belgesi sayısının 294 bin 166 olduğu belirtilmiştir. Depremin yaşandığı illerde, bütüncül çözümlerin ortaya konulması zorunluluktur. Bu alanlar ticaret, tarım, sanayi, eğitim, ulaşım, enerji, turizm, iletişim gibi birçok sektör ve altyapı hizmetini içerisinde barındırmaktadır. Meslek odaları; yeniden inşa sürecinde ilgili tüm meslek alanlarının sürece katkı sunmasının aklın ve bilimin gereği olduğunu, bu çalışmaların öncelikli olarak altyapı tasarımı (ulaşım, elektrik, doğalgaz vb.) başlanarak yapılması gerektiğini vurgulamışlardır.

Bu bağlamda;

- 1-Depremi yaşandığı illerde, jeolojik çalışmalar detaylı olarak yapılmış mıdır?
- 2-Yeni yerleşim alanlarının yer seçimine ilişkin kararlar ne şekilde alınmıştır? Çalışmalar kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 3-Yeni yerleşim alanlarının seçiminde, depremler sonucu meydana gelen sıvılaşma, yanal yayılma, heyelan, kaya düşmesi, oturma, çökme, obruk oluşumu, fırtına, hortum, kum fırtınası gibi afetlere maruz kalabilecek alanlar olmamasına dikkat edilmiş midir?
- 4-Yer seçiminin belirlenmesi ve daha sonraki inşaat aşamaları için TMMOB meslek odaları, Üniversiteler ve bilim insanları ile işbirliğiniz var mıdır?
- 5-Yeni yerleşim alanlarında, altyapı çalışmalarının (ulaşım, elektrik, doğalgaz vb.) depremlere dayanıklılığı için gerekli çalışmalar başlamış mıdır?
- 6-Yeniden inşa edilecek yerleşim alanlarının; afetlere dirençli, depremlerde can kayıplarına neden olmayacak güvenlik sistemleri mevcut yapılar olmasına dikkat edilecek midir? Etkin denetimler yapılacak mıdır?
- 7-30 bin adet 105 metrekare 3 artı 1 dairenin maliyeti ne kadar öngörülmektedir? İhalesi ne şekilde yapılmıştır? TOKİ'nin daha öncesi faaliyetleri nedeniyle konutları 1 yıl içerisinde teslim edemeyeceği iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 8- İmar affi kapsamında yapı kayıt belgesi verilen, Adana'da 59 bin 247, Adıyaman'da 10 bin 629, Diyarbakır'da 14 bin 719, Gaziantep'te 40 bin 224, Hatay'da 56 bin 464, Kahramanmaraş'ta 39 bin 58, Kilis'te 4 bin 897, Malatya'da 22 bin 299, Osmaniye'de 21 bin 107, Şanlıurfa'da 25 bin 521 binanın depremde kaçısı yıkılmıştır? Kaçısı ağır hasarlıdır?
- 9- Deprem riski yüksek olan illerde, olası can ve mal kayıplarının önlemek için, teknik gereklere uymadan yapıldığı halde imar affi ile yasallaştırılan binalarda gerekli incelemeler yapılacak mıdır? Binaların güçlendirilmesi için Devlet katkısı sağlanacak mıdır?
- 10- Depremde yıkılan kamu binalarının ve binaların, yönetmeliğe uygun, sağlam ve güvenilir olduğuna dair onay veren yapı denetimi firmalarına ve sorumlulara ilişkin yasal süreç başlatılmış mıdır? Bakanlığınız bu davalarda taraf olacak mıdır?
- 11- Depremi neden olduğu zararlarının azaltılması ve risk yönetimi anlayışının olduğu bir afet yönetim sistemi oluşturacak mısınız?